

CPAS
OCMW
BERCHEM-SAINTE-AGATHE
SINT-AGATHA-BERCHEM

RETROSPECTIEVE

2015

INHOUD

Inhoud -	02
Voorwoord -	03
Beknopt jaaroverzicht -	04-05
Inleiding -	06
Sociale begeleiding -	09-11
Werkgelegenheid en opleiding -	13-15
Burgerschap en sociale activering -	19-25
Huisvesting en energie -	27-31
Schuldbemiddeling -	33-35
Gezondheid en voeding -	37-43
Het jonge kind-	45-47
Senioren -	49-53
Samenwerking met de lokale partners	55-58
2015 in cijfers -	59-62
Op weg naar 2016 -	63
Tot besluit -	64

VOORWOORD

Waar kunnen we trots op zijn? Welke middelen hebben we in 2015 aangewend om onze taak te vervullen? Wat zijn de vooruitzichten voor volgend jaar? Dat zijn de uitgangspunten voor dit jaarverslag.

De *Retrospectieve 2015* geeft, op niet-exhaustieve wijze, een overzicht van de acties die het OCMW in de steigers heeft gezet om de sociale integratie te bevorderen en de armoede op duurzame wijze terug te dringen.

In dat opzicht hebben we in 2015 vooruitgang geboekt door projecten op touw te zetten op het vlak van sociale begeleiding, werkgelegenheid en opleiding, burgerschap en sociale activering, huisvesting en energie, schuldbemiddeling, gezondheid en voeding, het jonge kind en senioren.

De volgende pagina's hebben niet de bedoeling om louter de taken van de verschillende diensten weer te geven, maar eerder om over de concrete verwezenlijkingen van het afgelopen jaar te reflecteren. Op onze website - ocmwberchem.brussels - vindt u alle informatie over de administratieve en politieke structuur van het OCMW, evenals over de verschillende diensten.

Met vragen of voor meer informatie kunt u bij ons terecht op volgend e-mailadres: info@cpas-ocmwberchem.brussels.

BEKNOPT JAAROVERZICHT

Logo
Cel Jongeren
Restaurant Mimosa
Sociale en culturele coördinatie 1082
Bijzonder Comité voor het Jonge Kind

2015

Residentie Bloemendal
Workshops tuinieren
Boerderij Pie Konijn
Cel Cultuur
Synergie

CPAS

OCMW

BERCHEM-SAINTE-AGATHE
SINT-AGATHA-BERCHEM

VAL DES FLEURS
BLOEMENDAL

CPAS BERCHEM-SAINTE-AGATHE
OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM

RESTAURANT
MIMOSA

CPAS BERCHEM-SAINTE-AGATHE
OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM

CPAS
OCMW

BERCHEM-SAINTE-AGATHE
SINT-AGATHA-BERCHEM

CENTRE DE SOINS DE JOUR
DAGVERZORGINGSCENTRUM

TOURNESOL
ZONNEBLOEM

CPAS BERCHEM-SAINTE-AGATHE
OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM

AIDE À DOMICILE
HULP AAN HUIS

CPAS BERCHEM-SAINTE-AGATHE
OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM

BERNAVETTE

CPAS BERCHEM-SAINTE-AGATHE
OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM

INLEIDING

2015 sluit een halve gemeentelijke legislatuur af

Het activiteitenverslag *Retrospectieve 2015* zet op het juiste moment de bedoeling en de inhoud in de kijker van een diepgaande innovatie en hervorming die zo efficiënt mogelijk wil tegemoetkomen aan de problematiek van de kwetsbaarheid en de sociale en culturele ongelijkheden die zich in onze moderne maatschappij alsmear duidelijker aftekenen.

Visuele vertaling van onze waarden

Het imago dat ons nieuwe logo uitstraalt, vertaalt formeel en symbolisch het in handen nemen door ons OCMW van een sociaal beleid dat meer bescherming biedt, menselijker en warmer is, en vooral meer respect toont voor het publiek tot wie het zich richt. *Actie, zelfstandigheid, welzijn*, ... het zijn stuk voor stuk kwalificaties die het OCMW-logo oproept.

Er zijn afgeleide logo's van de verschillende diensten van het OCMW: Bloemendal, restaurant Mimosa, de Zonnebloem, Hulp aan huis en de vervoerdienst Bernavette. Aan de hand van dergelijke symbolen kunnen de verschillende diensten van het OCMW ogenblikkelijk worden herkend.

Ons OCMW staat nooit stil ...

Het klopt inderdaad als een bus dat niets onze medewerkers kan stoppen die maar een ding voor ogen hebben: de sociale opdracht die hen wordt toevertrouwd zo goed mogelijk uitvoeren. Ik wil hen hier dan ook van harte bedanken voor hun niet-aflatende inzet, maar ook voor hun creativiteit, inventiviteit en originaliteit die ze telkens weer aan de dag leggen om een nooit eerder geziene sociaal-dynamische wind door onze gemeente te laten waaien. Ik wens u alvast veel leesgenot met deze *Retrospectieve 2015*. Ze vormt een schitterende illustratie van het weergaloze dynamisme dat onze **198 medewerkers** telkens weer aan de dag weten te leggen. Dit verslag is eigenlijk een nog te bescheiden getuigenis van de fierheid die ze uitstralen bij het bijdragen aan het welzijn van onze medeburgers en dan in het bijzonder het welzijn van de meest kwetsbaren in onze gemeenschap.

Jean-François Culot,
OCMW-Voorzitter

1

SOCIALE BEGELEIDING

« Wat deden we zoal in 2015 om de sociale begeleiding van de OCMW-gebruikers te bevorderen ? »

SOCIALE BEGELEIDING

Uitbouw van de Cel Jongeren

De maatschappelijk werkers komen geregeld in contact met jongeren onder de 25 die het hoofd moeten bieden aan diverse problemen: problemen op school, familiale geschillen, slechte woonomstandigheden. Om die jongeren een duurzame en hoogwaardige begeleiding te kunnen waarborgen, werd voor dit doelpubliek een aparte Cel opgezet. De jeugdreferenten zijn gespecialiseerde medewerkers en dus het best geplaatst om jongeren te sturen en situaties trachten te voorkomen die het welslagen van hun socio-professionele inschakelingsproject op de helling zouden kunnen zetten.

In 2015 werd de Cel Jongeren versterkt om meer bepaald het **netwerken met de familiale omgeving en de betrokken diensten** (scholen, sociale diensten) te kunnen uitbouwen.

Tevens konden collectieve acties, zoals workshops voor het zoeken naar een studentenjob, informatiesessies en thematische uitstappen in de steigers worden gezet.

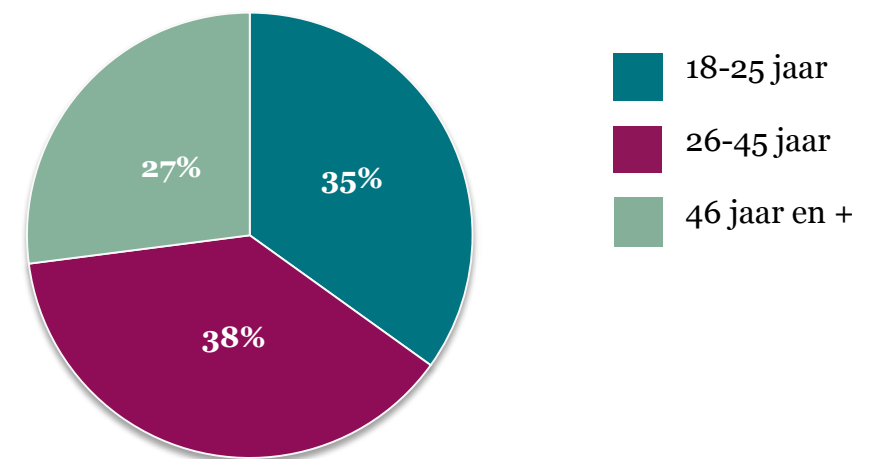
SOCIALE BEGELEIDING

Enkele cijfers

Evolutie over 3 jaar van het aantal jongeren onder de 25 die door de Cel Jongeren werden opgevolgd

Leeftijd van de Leefloonbegunstigden / Begunstigden van het equivalent leefloon in 2015

2

WERKGELEGENHEID EN OPLEIDING

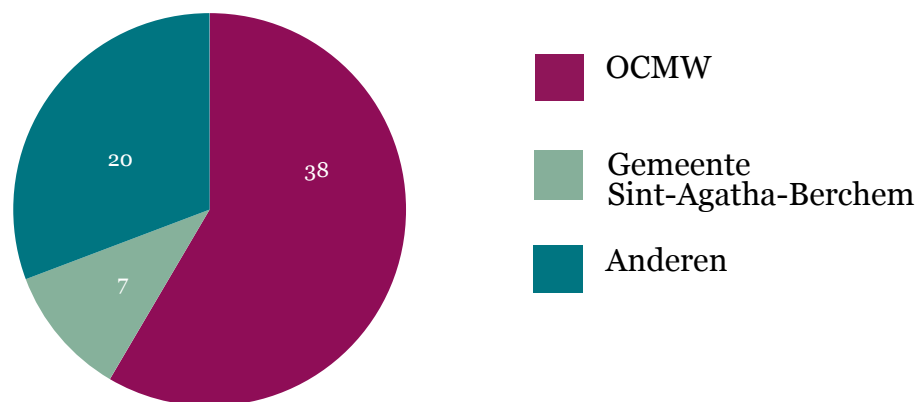
« Wat deden we zoal in 2015 om de begeleiding naar vast werk te verbeteren ? »»

WERKGELEGENHEID EN OPLEIDING

Enkele cijfers

65 personen

met een arbeidsovereenkomst in het kader van artikel 60 §7 binnen het OCMW of bij derden per 31.12.2015

38,5 jaar

gemiddelde leeftijd van de aangeworven betrokkenen per 01.12.2015

504 dagen

gemiddelde duur van een overeenkomst op 01.12.2015

Opzetten van een Cel Opleidingen

De Cel Opleidingen werd in de steigers gezet om ons beleid op het gebied van socioprofessionele inschakeling zo goed mogelijk te laten aansluiten op de kwalificatievereisten die door de Brusselse arbeidsmarkt worden vooropgesteld. Het is, in bepaalde omstandigheden, meer aangewezen om aan te sturen op opleiding dan om jobs voor laaggeschoolden aan te bieden die op lange termijn weinig perspectief hebben.

De Cel Opleidingen beschikt over een opleidingsdatabase en begeleidt de gebruikers bij hun zoektocht naar een geschikte opleiding in **toekomstgerichte sectoren** met een tekort aan gekwalificeerde medewerkers.

WERKGELEGENHEID EN OPLEIDING

Overstap naar vast werk aan het eind van een arbeidsovereenkomst in het kader van artikel 60

De bedoeling van het project bestaat erin om de overstap naar vast werk aan het eind van een arbeidsovereenkomst in het kader van artikel 60 §7* maximaal te bevorderen, enerzijds door onmiddellijk werk te vinden en, in het tegengestelde geval, om de **doorstroming van OCMW naar Actiris** zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Wanneer de werkzoekende zich voor een eerste gesprek bij Actiris aandient, heeft hij met het OCMW reeds een professionele balans opgesteld, een professioneel project uitgestippeld, werkaanbiedingen geraadpleegd en is hij gewapend met de nodige instrumenten om werk te vinden (curriculum vitae, motivatiebrief, e-mailadres in de mate van het mogelijke, ...).

* Leefloongerechtigden en gerechtigden op maatschappelijke hulp komen in aanmerking voor tewerkstellingsmaatregelen die genoegzaam zijn gekend onder de naam 'artikel 60' [van de organieke wet op de OCMW's]. De arbeidsovereenkomst wordt binnen het OCMW of bij een derde uitgevoerd. De betrokkenen worden aangeworven met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur. Hoofdbetrachting is om de kansen van de betrokkenen op vast werk te bevorderen en/of een activiteit te ontwikkelen die verder reikt dan artikel 60 en aan het eind van de overeenkomst recht geeft op een werkloosheidsuitkering.

3

BURGERSCHAP EN SOCIALE ACTIVERING

« Wat deden we zoal in 2015 op het vlak van burgerschap en sociaal-culturele participatie van de gebruikers ? »

BURGERSCHAP EN SOCIALE ACTIVERING

Opzetten van een Cel Cultuur

In het licht van de stijging van de armoede is het de opdracht van het OCMW om, als eerstelijns-speler in de armoedebestrijding, **innoverende instrumenten** aan te wenden en zelfs te ontwikkelen om kwetsbare personen te helpen hun plaats te vinden in de maatschappij. Collectieve workshops (tuinieren, koken, spektakels, enz.) zijn instrumenten die kunnen bijdragen tot het lenigen van de noden op het gebied van zelfstandigheid, samenhorigheidsgevoel en zelfrespect.

BURGERSCHAP EN SOCIALE ACTIVERING

Een culturele cel binnen het OCMW kan een hefboom zijn om armoede, uitsluiting of eenzaamheid te counteren

Het OCMW is zich bewust van de hedendaagse uitdagingen op het vlak van maatschappelijke participatie en wenst de toegang tot het culturele, sociale, sport- en verenigingsleven voor zijn gebruikers dan ook te bevorderen via een **individuele en collectieve begeleiding**. Vandaar dat eind 2015 een nieuwe dienst in het leven werd geroepen: de Cel Cultuur.

Financiële moeilijkheden vormen niet de enige hindernis waartegen kansarmen moeten opboksen. Vandaar dat het OCMW heel wat belang hecht aan culturele omkadering en aanmoediging en meer bepaald via een speciale pool. Bedoeling is om de gebruikers naar zelfstandigheid te leiden in hun zoektocht naar activiteiten, maar ook om op die manier sociale banden te smeden die de eenzaamheid kunnen doorbreken.

De Cel Cultuur vormt een dynamisch en gebruikersvriendelijk platform tussen het OCMW-publiek en het culturele aanbod in de meest ruime zin van het woord

Tijdens de wekelijkse permanenties wordt een waaier van activiteiten voorgesteld waartoe toegang kan worden verkregen met een artikel 27-ticket*. **Thematische workshops** (fotografie, tuinieren, koken, enz.) worden op vraag van de participanten uitgerold en ook uitstappen worden in samenwerking met diverse structuren uit het culturele, gemeentelijke (bibliotheken, culturele centra, vzw's, enz.) en verenigingsleven, enz. worden, ook uitstappen georganiseerd.

* Artikel 27-tickets geven personen die aankloppen bij OCMW's en sociale verenigingen de mogelijkheid om deel te nemen aan het culturele leven binnen de Federatie Wallonië-Brussel via culturele manifestaties die door partnerstructuren worden voorgesteld tegen de prijs van € 1,25.

BURGERSCHAP EN SOCIALE ACTIVERING

Workshops tuin en natuur

Uit de resultaten van de [Agenda 21](#) enquête die in 2013 bij de OCMW-gebruikers werd gehouden, blijkt dat 35% van de bevrageden graag zelf groenten zou kweken, terwijl 50% aan meer [collectieve activiteiten](#) wenste deel te nemen.

BURGERSCHAP EN SOCIALE ACTIVERING

Samen tuinieren werkt als een therapie

Het is de bedoeling van dergelijke workshops om de gebruikers de mogelijkheid te bieden om hun interesses voor activiteiten rond natuur en tuinieren te beleven; hun gratis de mogelijkheid te bieden om verse seizoensgroenten op het menu te zetten en hen bewust te maken van de problematiek rond **duurzaam voedsel**; de sociale banden nauwer aan te halen; de eenzaamheid te doorbreken; te leren tuinieren via het **uitwisselen van vaardigheden**; maar ook de gemeente beter te leren kennen via groenruimten en burgerinitiatieven.

BURGERSCHAP EN SOCIALE ACTIVERING

De boerderij Pie Konijn

Uit een haalbaarheidsstudie, die van september 2014 tot juni 2015 werd gevoerd, is gebleken dat een project rond **landbouw in de stad** op de terreinen van de boerderij Pie Konijn interessante mogelijkheden biedt.

Een voor het maatschappelijk welzijn te koesteren erfgoed

Naast het streven om een stukje erfgoed voor de toekomst te vrijwaren wil dit project, dat samen met de **gemeente** in de steigers wordt gezet, de maatschappelijke samenhang versterken en mensen de mogelijkheid bieden om elkaar te ontmoeten en de banden met de natuur aan te halen.

De boerderij Pie Konijn is de plaats bij uitstek om een gevarieerd publiek van beide landstalen en met verschillende cultuur te **sensibiliseren**, waarden en **zelfstandigheid** bij te brengen, voor te bereiden op de socioprofessionele inschakeling, kennis te laten maken met de **sociale mix** en intergenerationale **ontmoetingen** te bevorderen.

BURGERSCHAP EN SOCIALE ACTIVERING

In 2015 gevoerde acties

- **OCMW workshops tuinieren** opgestart in maart 2015 en het opzetten van activiteiten ten behoeve van de OCMW-gebruikers;
- **Informer en mobiliseren van de Berchemnaren** om de site te koesteren en om mee te werken aan het project;
- **Vrijmaken van financiële middelen** met het oog op het voortbestaan van het project en meer bepaald de renovatie van de boerderij

Een in het lokale leven geïntegreerd project

De sanering van de boerderij en van het beheer ervan wordt op participatieve en mobiliserende wijze benaderd waarbij niet alleen de energie van de lokale bewoners, vrijwilligers en verenigingen wordt ingezet, maar ook van de sociale, economische en culturele actoren van de gemeente.

4

HUISVESTING EN ENERGIE

« Wat deden we zoal in 2015 om de toegang tot behoorlijke huisvesting en het behoud ervan te verbeteren ? » »

HUISVESTING EN ENERGIE

Workshops voor het zoeken naar een woning

Al sinds meerdere jaren komen mensen die, om uiteenlopende redenen, dringend op zoek zijn naar een woning bij de maatschappelijk werkers aankloppen: te hoge huurprijzen op de privéhuurmarkt, geweigerd door verhuurders, ongezonde woningen, onvoldoende beschikbaarheid van sociale woningen ten opzichte van de vraag, enz.

Gelet op deze situatie en om bovenvermelde risico's te beperken, tracht de Cel Huisvesting de Berchemnaren te helpen door het verstrekken van **hulpmiddelen en advies**.

In 2015 werden voor OCMW-gebruikers overigens workshops voor het zoeken naar een woning opgezet om het zoeken te vergemakkelijken en beter te omkaderen. Het benodigde materiaal voor het zoeken wordt daarbij ter beschikking gesteld (computer, internetaansluiting, enz.).

Enkele cijfers voor 2015

REDEN BEZOEK	AANTAL
Informatie	147
Zoeken naar een woning	103
Huisbezoek	38
Huisvesting	19

HUISVESTING EN ENERGIE

In 2015 kwamen 147 nieuwe mensen bij de Cel Huisvesting aankloppen om in eerste instantie informatie in te winnen over de beschikbaarheid van **openbare woningen**.

Het merendeel wenst zich daarbij in te schrijven op de lijst voor het verkrijgen van een sociale of gemeentelijke woning, een woning van het Sociaal Verhuurkantoor of van het Woningfonds. Ook wordt hulp gevraagd bij het zoeken van een woning op de privémarkt.

Alsmear meer inwoners van de gemeente kloppen aan bij de Cel Huisvesting om de algemene staat (vocht, waterinsijpeling, grootte van de woning, verloederde staat van het gebouw, verwarmingsproblemen, elektriciteitsproblemen) van hun woning te laten vaststellen met het oog op het eventueel verkrijgen van een **herhuisvestingstoelage**.

Herbestemming van het voormalige gebouw van Bloemendal

De OCMW-Raad van Sint-Agatha-Berchem besliste een oproep tot kandidaatstelling te starten aan de hand van een bestek waarin onder meer de voorwaarden van de af te sluiten erfpachtovereenkomst en de selectiecriteria staan beschreven.

Bedoeling is enerzijds dat een geïnteresseerde derde op het terrein een appartementsgebouw neerzet voor de verhuurmarkt. Anderzijds is het ook de bedoeling dat het OCMW eigenaar blijft van de gronden en dat het groen wordt behouden.

HUISVESTING EN ENERGIE

Preventiewerkzaamheden van de Cel Energie

Voor heel wat mensen vormt het betalen van de energiefactuur een probleem. Water, gas, elektriciteit: levensnoodzakelijke middelen die vandaag schaars zijn geworden.

*Het Platform tegen Energiearmoede*¹ stelde in november 2015 in zijn eerste barometer, dat één gezin op vijf heeft af te rekenen met energiearmoede.

Om aan deze toestand het hoofd te bieden trachtte het OCMW via de Cel Energie op zijn niveau Berchemnaren in nood te helpen door:

- **adviezen** te formuleren rond leveranciers, isolatie, energiebesparingen, enz.
- **sensibilisering** en preventie
- **schuldbemiddeling** op te zetten tussen de betrokkene en de leveranciers waarbij, eventueel, een deel van de factuur door het OCMW ten laste wordt genomen.

De goedkoopste energie is en blijft de energie die niet wordt verbruikt

Elke dinsdagochtend organiseert de Energieadviseur **interactieve workshops** ten behoeve van OCMW-gebruikers, gepensioneerden van de gemeente en Berchemse uitkeringsgerechtigden. Hier worden handelingen, tips en adviezen bijgebracht die het verspillen van energie tegengaan en het mogelijk maken om op de energiefactuur te besparen.

¹ DELBEKE B. - Universiteit Antwerpen en MEYER S. – ULB (2015), *Barometer Energiearmoede*

HUISVESTING EN ENERGIE

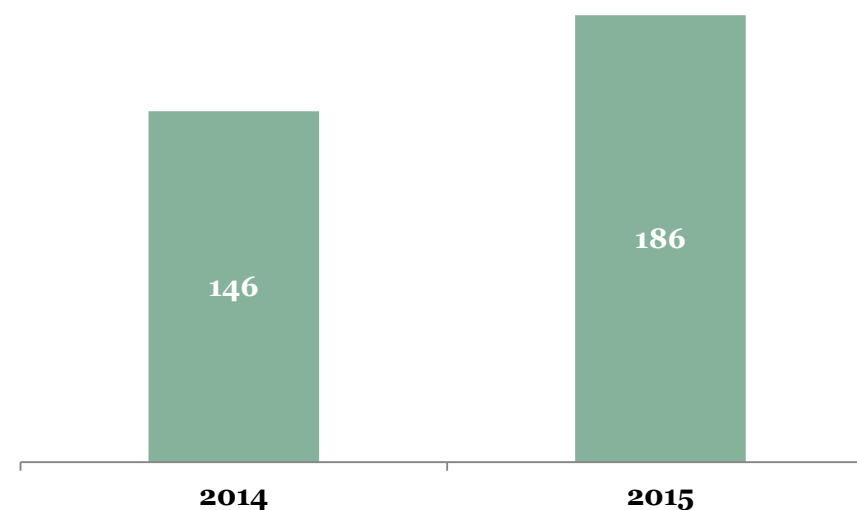
Dag van de energie

Op 20 november 2015 vond de tweede editie van de Dag van de energie plaats. Sensibiliseren rond **rationeel energieverbruik** stond die dag centraal. Via diverse workshops en op verschillende standjes leerden de deelnemers (opnieuw) hoe ze hun energiekosten eenvoudig en concreet kunnen drukken.

Enkele cijfers

Aantal door de Cel Energie opgevolgde dossiers in 2014 en in 2015

5

SCHULDBEMIDDELING

« Wat deden we zoal in 2015 om toestanden van overmatige schuldenlast te voorkomen en te verhelpen ? »»

SCHULDBEMIDDELING

Collectieve informatiesessies

Streven naar vereenvoudiging en efficiëntie

Eind 2015 werd de schuldbemiddeldingsdienst gereorganiseerd teneinde de lange wachttijden om een afspraak te krijgen bij een maatschappelijk werker terug te dringen.

SCHULDBEMIDDELING

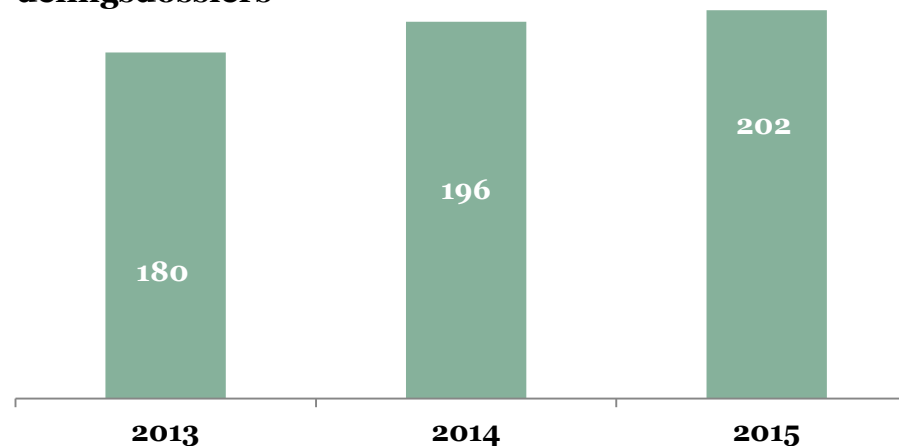
Een maal per maand wordt een **collectieve informatiesessie** georganiseerd voor al wie een schuldbemiddelingsprocedure wenst te starten.

Op die groepssessie kan worden toegelicht in welke mate en in welke situaties de dienst tussenbeide kan komen (budgettaire begeleiding, onderhandelen van afbetalingsplannen, enz.).

Vervolgens kan een eerste afspraak worden geregeld. De betrokkenen bieden zich vervolgens met kennis van zaken aan voor een **individuele opvolging** en met een ingevuld budgetrooster dat beantwoordt aan het door de dienst vooropgestelde kader. Met de tijd die hier wordt gewonnen, kunnen bijvoorbeeld preventiecampagnes rond overmatige schuldenlast worden opgezet en kan de administratieve follow-up worden verbeterd.

Enkele cijfers

Evolutie over drie jaar van het aantal opgevolgde schuldbemiddeldingsdossiers

6

GEZONDHEID EN VOEDING

« Wat deden we zoal in 2015
op het vlak van voeding ? »

« Wat deden we zoal in 2015 om het langer
thuis blijven wonen te bevorderen ? »

GEZONDHEID EN VOEDING

« Wat deden we zoal in 2015 op het vlak van voeding ? »

Opening van het restaurant Mimosa

De verhuis van Bloemendal betekende tegelijk de oprichting van restaurant Mimosa. In de residentie is een specifieke plek voorbehouden aan het restaurant waar 56 gasten terecht kunnen. Het restaurant is elke middag toegankelijk voor Berchemse 65-plussers en zet **gezonde menu's tegen democratische prijzen** op de kaart. De geserveerde producten zijn immers steeds vers en van het seizoen. Voor elke dagschotel wordt bovendien steeds een alternatief aangeboden. Op donderdag is de dagschotel echter altijd vegetarisch. Restaurant Mimosa is niet alleen een erg gezellige plek die de sociale contacten bevordert, maar is tevens bijzonder **milieuvriendelijk** omdat de ecologische voetafdruk er zo klein mogelijk wordt gehouden.

Duurzame grootkeuken

Door in te schrijven op een projectoproep van Leefmilieu Brussel in 2013 kon het OCMW aanspraak maken op een subsidie voor het opstellen van een actieplan in het kader van een duurzame grootkeuken.

Dit plan ontwikkelt zich rond vier assen: het terugdringen van de voedselverspilling, het indijken van de verbruikte hoeveelheid dierlijke eiwitten, het verbeteren van de kwaliteit van de producten en het aspect gastvrijheid/participatie.

GEZONDHEID EN VOEDING

B@bel Hut Market

Net zoals alle andere sociale kruidenierszaken verkoopt B@bel Hut Market levensmiddelen tegen zeer voordelige prijzen aan een publiek dat aan bepaalde sociale voorwaarden voldoet. Deze manier van voedselhulp kent steeds meer bijval omdat ze de begunstigen op een respectvolle en waardige wijze benadert waarbij deze laatsten zelf kunnen kiezen welke producten ze aankopen en ze niet afhankelijk zijn van schenkingen. Bovendien is dit een zeer gerichte vorm van steun. Wie aan de voorwaarden voldoet, kan terecht in de kruideniersgedurende 3 tot, in bepaalde gevallen, maximaal 6 maanden.

Het OCMW van Sint-Agatha-Berchem wenste echter nog een stapje verder te gaan en implementeerde tevens de principes van duurzaam voedsel en het aspect participatie van het publiek in het project. Als gevolg van zijn streven naar een geslaagd evenwicht tussen **Good Food en voedselhulp** vindt de gebruiker in de rekken van de kruidenier verse, lokale en seizoensproducten, evenals peulvruchten en enkele ambachtelijke of bio-producten, enz. De verantwoordelijke gaf vooral ook de voorkeur aan onbewerkte producten en de distributie van eenvoudige recepten, eerder dan aan bereide maaltijden.

GEZONDHEID EN VOEDING

Enkele cijfers voor 2015

Aantal leden	2014	2015
Gezinnen	98	125
Volwassenen	141	188
Kinderen	117	145
<hr/>		
Totaal	258	333

> B@bel Hut Market helpt jaarlijks een honderdtal gezinnen of iets meer dan 300 personen.

- > In 2015 werd meer dan 50 ton goederen gedistribueerd:
- 51,7 ton goederen via de kruidenierszaak en 42,6 ton via pakketten
 - 2.128 pakketten van het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (FEAD) werden op vrijdagochtend verdeeld + 72 noodpakketten

> Meer dan honderd mensen namen deel aan de veertiendaagse actie met diverse activiteiten waaronder workshops rond koken, budgetbeheer, informatica, valkuilen in warenhuizen, lezen van etiketten, enz.

GEZONDHEID EN VOEDING

« Wat deden we zoal in 2015 om het langer thuis blijven wonen te bevorderen ? »»

De Zonnebloem

In het licht van de ontwikkeling van alternatieven voor rusthuizen hebben dagverzorgingscentra een mooie toekomst in het verschiet

De Zonnebloem is inzonderheid gespecialiseerd in de opvang van personen met beperkte mobiliteit. De gasten komen een tot vijf keer per week langs volgens hun tijdsgebruik, gezondheid, financiële mogelijkheden, enz. Het merendeel van de toelatingsaanvragen gaan uit van de sociale diensten van ziekenhuizen, de huisartsen en van de families zelf.

De vergrijzing en de wens om zo lang mogelijk thuis te blijven verklaart deels de ontwikkeling en het succes van de dagverzorgingscentra. Om tegemoet te komen aan de vraag vangt de Zonnebloem mensen op met een lichamelijke handicap, evenals patiënten met cognitieve problemen te wijten aan hun pathologie. De activiteiten en de zorgverstrekking zijn er aangepast en gericht op het welzijn van de bewoners.

GEZONDHEID EN VOEDING

Doorlopende vorming voor het team van de dienst Hulp aan huis

Huishoudhelpsters en gezins-helpsters nemen in het leven van de begunstigden een belangrijke plek in en werken in een continu evoluerende omgeving. Hun taak werd met de jaren alsmat complexer. Vandaar dat teamomkadering en doorlopende vorming bijzonder belangrijk zijn.

Het hele jaar door volgden de huishoud- en gezinshelpsters opleidingen die door de **Federatie van de Brusselse Diensten voor Thuiszorg (FSB)** werden georganiseerd om de kwaliteit van de sociale begeleiding naar een nog hoger niveau te tillen. Daarbij werden verschillende thematieken aangesneden: rationeel verbruik, werken met families, noden van personen met een handicap of nog, welzijn op het werk.

GEZONDHEID EN VOEDING

Partnerschap met Sulumob

Sinds juli 2015 werkt het OCMW voor de vervoerdienst **Bernavette** samen met Sulumob. Zo kunnen mindervaliden thuis worden opgepikt en naar de bestemming van hun keuze op een van de strategische plekken van de gemeente worden gebracht.

Deze partner werkt op meer flexibele wijze en is dan ook beter geschikt voor het inspelen op de vraag. Na het doktersbezoek bijvoorbeeld kan de gebruiker de Bernavette ogenblikkelijk oproepen zonder eerst een nieuwe aanvraag te moeten indienen.

Netwerking van de dienst Hulp aan huis

Om continuïteit in de zorg en de **bijstand/ondersteuning** te kunnen garanderen werkt de dienst Hulp aan huis nauw samen met tal van andere instellingen en interveniënten/actoren: verplegers en verpleegsters, huisartsen, medische huizen, ziekenhuizen, families, maatschappelijk werkers van de ziekenfondsen, Tele-bewaking, de diensten voor opvoedkundige begeleiding, andere diensten van het OCMW, enz.

Omwille van zijn centrale positie neemt de dienst Hulp aan huis soms de rol op van coördinator van de verschillende interveniënten op wie de 'klant' een beroep doet.

7

HET JONGE KIND

« Wat deden we zoal in 2015 in het kader van de strijd tegen kinderarmoede ? »»

Oprichting van het Bijzonder Comité voor het Jonge Kind

In een rapport van de Koning Boudewijnstichting - Werken rond de structurele oorzaken van kinderarmoede - kan worden gelezen dat «*Bijna 1 kind op 4 onder de armoedegrens leeft in Wallonië, vier op tien in Brussel en 1 op 10 in Vlaanderen.*».¹

Die alarmerende vaststelling noopt tot concrete maatregelen en vooral dan in domeinen zoals: gezondheidsvoorlichting, veiligheid, medisch-sociale zorgen, preventie, enz. Om op lokaal niveau te kunnen ageren en specifieke oplossingen voor die noden te kunnen uitwerken zette het OCMW het Bijzonder Comité voor het Jonge Kind in de steigers.

In de strijd tegen kinderarmoede werkt het OCMW onder meer aan een partnerschap met het ONE (Office de la Naissance et de l'Enfance), de Franstalige tegenhanger van Kind en Gezin, met het oog op het openen van een consultatieruimte in de eigen lokalen.

¹ KONING BOUDEWIJNSTICHTING (2014), *Structurele oorzaken van kinderarmoede aanpakken*

8

SENIOREN

« Wat deden we zoal in 2015 voor de senioren ? »

SENIOREN

Opening van een nieuwe Residentie

Op naar een nieuwe thuis

Op 27, 28 en 29 september verhuisden de bewoners naar hun nieuwe, ruimere, modernere en comfortabelere residentie. Alles werd in het werk gesteld om het gemeedelijke karakter, dat zo typisch is aan **Bloemendal**, te vrijwaren.

Officieel opende het woon- en zorgcentrum zijn deuren op 23 oktober in aanwezigheid van mevrouw de minister Céline Fremault. Meer dan 400 gasten waren aanwezig op de receptie die in het kader stond van de Brusselse gastronomie. Op zaterdag 24 oktober vierden alle verdiepingen van Bloemendal feest. Tijdens de opendeurdag tekenden niet minder dan 900 bezoekers present.

De bewoner staat centraal

De nieuwe structuur biedt plaats aan 120 bewoners. Om de zorgen zo precies mogelijk af te stemmen op de noden van de bewoners is de residentie gestructureerd volgens een organisatieconcept waarbij de zorgen worden toegediend volgens de pathologie en de mate van afhankelijkheid of zelfstandigheid.

De drie verdiepingen zijn als volgt ingedeeld: de eerste verdieping is voorbehouden voor personen met een lichamelijke beperking, de tweede verdieping voor valide bewoners en de derde verdieping voor bewoners die lijden aan desoriëntatie in tijd en ruimte.

SENIOREN

Om een te sterke breuk met de verschillende leefomgevingen te vermijden stelt de residentie zich open voor de maatschappij waarbij wordt gestreefd naar een evenwicht tussen intimiteit, familiale relaties en gemeenschappelijke activiteiten.

Tijdens een familiebezoek hebben de bewoners de mogelijkheid om in het [restaurant Mimosa](#) een gezellig moment te delen met vrienden en familie.

Ingevolge de verhuis werden de activiteiten die door het verzorgend personeel werden georganiseerd, grondig gewijzigd. In het oude gebouw werden de bewoners onderling gemengd om aan de dagactiviteiten deel te nemen. Voortaan worden die activiteiten echter georganiseerd volgens de mogelijkheden en de pathologie van de verschillende bewoners.

SENIOREN

Sommige bewoners moeten, om meerdere redenen, immers individueel aan de slag kunnen. Er dient rekening te worden gehouden met het feit dat voor een individuele behandeling in een rustgevend snoezelbad ongeveer 30 minuten tot 1 uur dient te worden uitgetrokken.

* *Snoezelen* is een relationele behandeling die het ontspannen, het welzijn, het veiligheidsgevoel en het openstaan voor de buitenwereld van de persoon bevordert.

9

SAMENWERKING MET DE LOKALE PARTNERS

« Wat deden we zoal in 2015
in het kader van netwerken? »

SAMENWERKING MET DE LOKALE PARTNERS

COORDI 1082

De **Sociale en culturele coördinatie**, COORDI 1082, is een platform dat verenigingen samenbrengt die actief zijn in het psychisch-medisch-sociale, educatieve en culturele vlak in Sint-Agatha-Berchem.

2015 was bijzonder rijk aan activiteiten die zich voornamelijk toespitsten op de **Berchemse sociale en culturele actoren** om zich wederzijds te informeren, de coördinatie te verbeteren, elkaar te ontmoeten en elkaar beter te leren kennen. Van die ontmoetingen werd tevens gebruikgemaakt om bepaalde noden van de bevolking over te maken aan de publieke en politieke mandatarissen en verantwoordelijken.

De sociale gids, een weergave van het actieve en gerichte sociale beleid dat in onze gemeente wordt gevoerd

In samenwerking met professionals uit de verschillende sectoren die geregeld in het kader van COORDI samenkomen, werd een derde uitgave van de **Sociale Gids** uitgewerkt.

Bedoeling van de publicatie is om de Berchemnaren een leidraad aan te reiken om die **buurtdiensten** te ontdekken die dag in dag uit voor hun welzijn ijveren.

SAMENWERKING MET DE LOKALE PARTNERS

Het colloquium werd door COORDI 1082 in de steigers gezet om de sociale context van Sint-Agatha-Berchem beter te vatten

Er werd een speciale dag georganiseerd om de professionals die in de gemeente actief zijn, de gelegenheid te bieden om de sociale uitdagingen op lokaal niveau preciezer af te bakken en de COORDI-leden de nodige instrumenten aan te reiken om na te denken over de in de komende jaren uit te rollen acties.

In de voormiddag werd er tijd uitgetrokken voor uiteenzettingen van en rond het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn, het Gemeentelijk Ontwikkelingsplan en het sociaal beleid van de gemeenten. Vervolgens wisselden de COORDI leden in workshops van gedachten over de te voeren acties die een antwoord kunnen bieden op de problemen die tijdens de uiteenzettingen naar voren werden gebracht.

Naar een Berchems sociaal platform

De coherentie en de coördinatie van de bestaande diensten (sociale diensten, residentie, dagverzorgingscentrum, gemeenschapsrestaurant, sociale kruidenier, de boerderij Pie Konijn) met de partnerprojecten (collectieve broodoven, SUSA, ONE, Court'échelle) worden van nabij opgevolgd.

De idee van een sociaal platform dat een **gevarieerd publiek** omvat in een waar continuüm - van het jonge kind tot de bejaarde, van de meest kwetsbare persoon tot de wijkbewoner - stuurt de ontwikkeling van de verschillende OCMW-projecten.

Die dynamiek onderschrijft een beleid gericht op de ontwikkeling van een efficiënte en coherente sociale actie waarbij tegelijk wordt gestreefd naar **cohesie, sociale mix en stimulering van de wijk**.

SAMENWERKING MET DE LOKALE PARTNERS

Ruimte voor Inter-Action en Interm'aide

Op de derde verdieping van het Albert Laurent gebouw van het OCMW zijn twee vzw's gevestigd van de Fondation SUSA. Hier kunnen zwaar hulpbehoevende adolescenten en volwassenen terecht.

Collectieve broodoven

In mei 2015 werd de broodoven, die met de steun van het OCMW, door een aantal burgers (BLED) op traditionele wijze werd gebouwd, officieel in gebruik genomen. Een aantal keer per maand worden er door het BLED en de Cel Cultuur van het OCMW workshops opgezet rond het bereiden en bakken van brood.

Dit vernieuwende project, dat in **partnerschap met een groep burgers** is opgezet, onderschrijft volledig de idee van een sociaal platform met gevarieerd publiek, waarbij in het kader van de sociale cohesie diverse activiteiten worden opgezet. Dit initiatief kadert tevens in het project van een gezellig sociaal café en de ontwikkeling van een stadsboerderij op de terreinen van Pie Konijn.

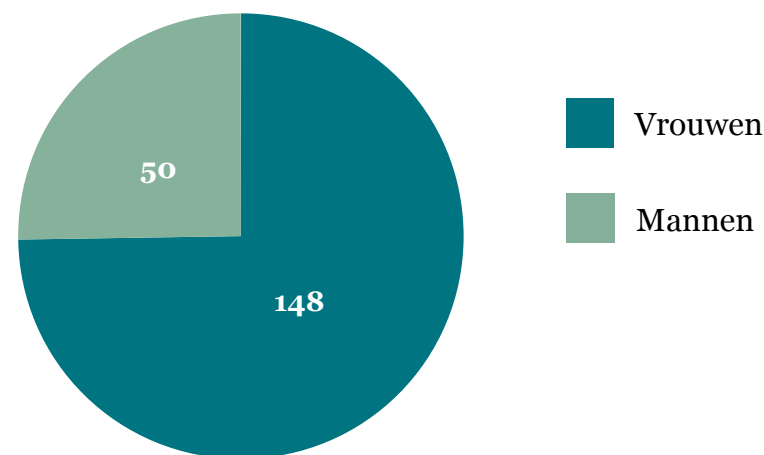
2015 IN CIJFERS

Onderstaande cijfers werden geselecteerd omwille van hun relevantie, maar zijn echter niet exhaustief.

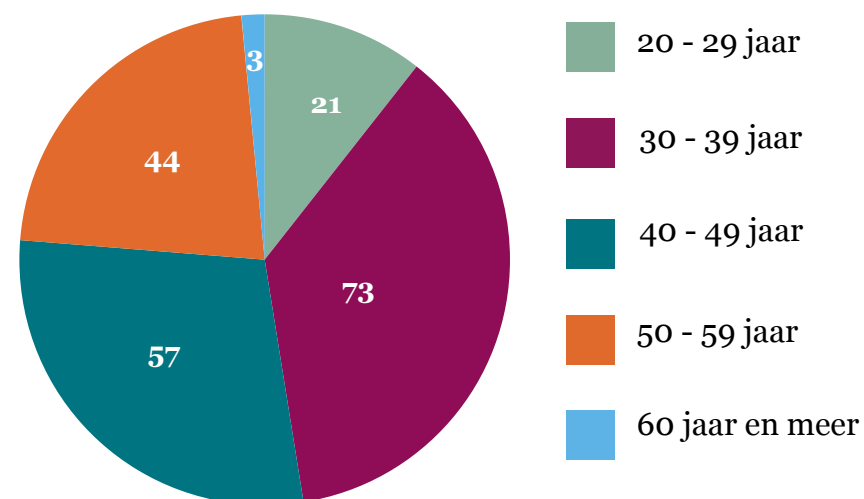
198 medewerkers

bij het OCMW (contractuele en vastbenoemde werknemers, evenals medewerkers in het kader van een artikel 60 §7-overeenkomst)

- Verdeling vrouwen/mannen in 2015

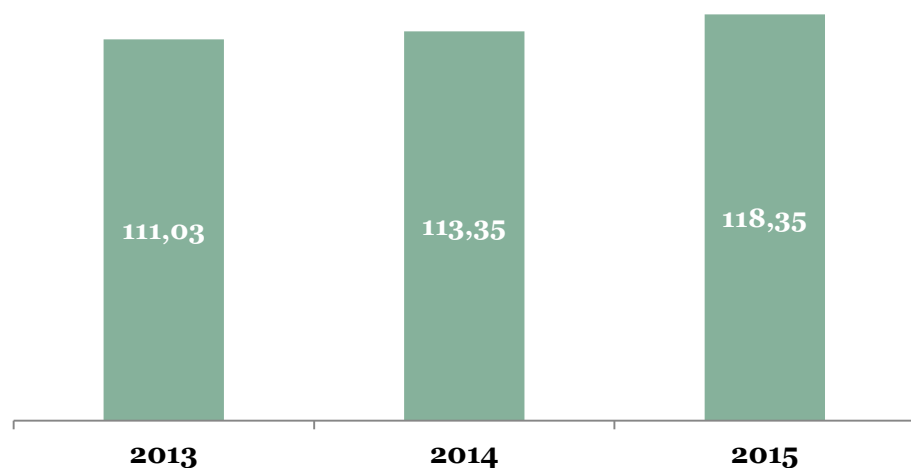

- Leeftijd medewerkers per 31/12/2015

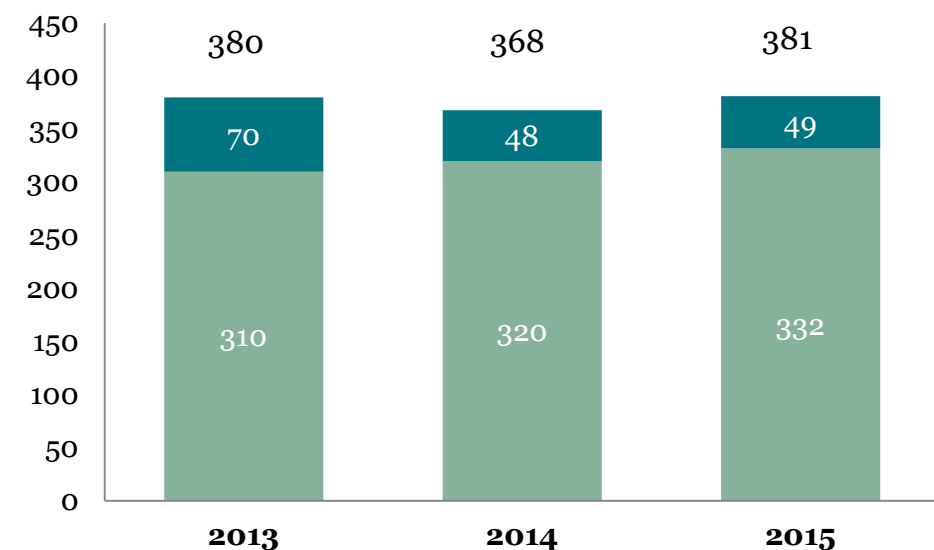

2015 IN CIJFERS

- Evolutie van het aantal Voltijdse equivalenten (VTE) per 31/12/2015 (excl. art. 60)

Maandelijks gemiddeld aantal leefloonbegunstigden of begunstigden van het equivalent leefloon in de periode 2013 - 2015

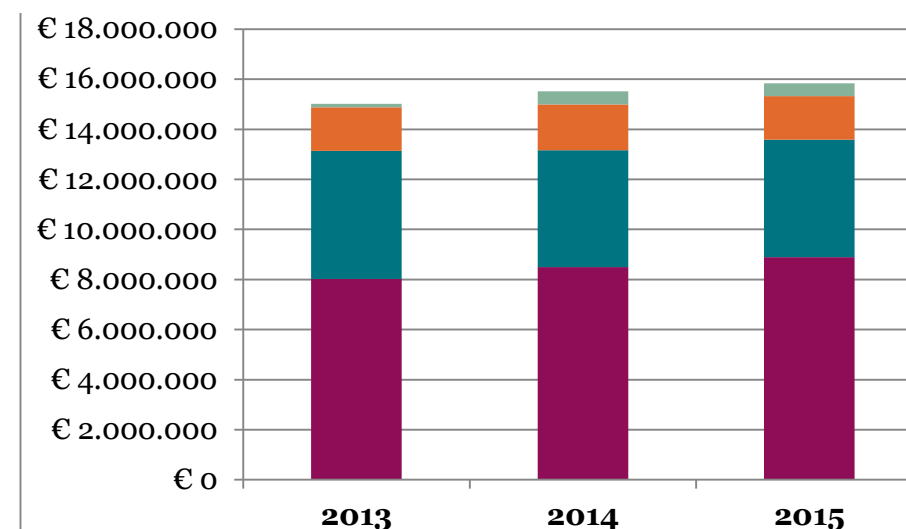

- LL (Leefloon)
- ELL (Equivalent leefloon)

2015 IN CIJFERS

Exploitatiekosten 2013-2015 (rekening in EUR)

	2013	2014	2015
Personeel	8.023.390,64	8.498.797,80	8.887.659,60
Werkingskosten	1.739.821,50	1.827.282,08	1.738.284,70
Herverdeling	5.116.978,37	4.670.274,68	4.697.264,75
Financiële kosten	131.422,45	519.692,28	511.802,45
Totaal	15.011.612,96	15.516.046,84	15.835.011,50

- Personeel:** salaris van het personeel (inclusief artikel 60), werkgeversbijdragen, sociale uitkeringen, verplaatsingskosten en andere geldelijke tegemoetkomingen, pensioenlasten.
- Herverdeling:** hoofdzakelijk financiële steun (leefloon) of steun in natura, eveneens als acties gericht op socioprofessionele inschakeling.
- Werkingskosten:** administratieve kosten, verwarmings- en onderhoudskosten voor de gebouwen, informatica, diverse leveringen, enz.
- Financiële kosten:** hoofdzakelijk interestkosten omwille van uitstaande leningen.

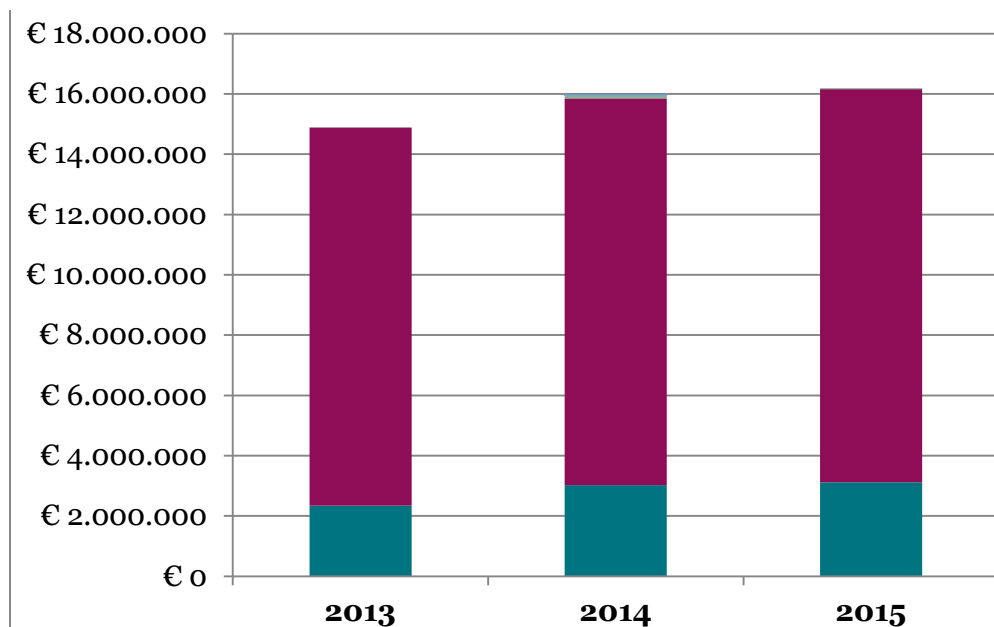
Toelichting:

De personeelsgerelateerde kosten liggen in 2015 hoger. Die vaststelling wordt onder meer verklaard door het feit dat het OCMW inzet op werknemers en zich ook als lokale werkgever opstelt. Wat de herverdeling betreft, kunnen we ten aanzien van 2013 dan weer een omgekeerde beweging vaststellen. Het gaat hier om een van de gevolgen van de verhoging van de verhoogde terugbetaling van het leefloon. Die werd per 1 juli 2014 met 5% verhoogd; wat tot een daling leidde van de herverdelingskosten tussen 2013 en 2014.

2015 IN CIJFERS

Exploitatieontvangsten 2013-2015 (rekening in EUR)

	2013	2014	2015
Prestaties	2.342.604,78	3.024.990,69	3.119.575,01
Overdrachten	12.548.058,69	12.830.303,26	13.039.032,53
Financiële opbrengsten	4.978,13	79.034,19	29.067,06
Overboekingen	0	33.566,41	0
Totaal	14.895.641,60	15.967.894,55	16.187.674,60

- Prestaties: inkomsten uit door het OCMW geleverde diensten, evenals uit het beheer van eigen goederen.
- Overdrachten: gemeentelijke dotatie, overheidssubsidies in de vorm van een terugvordering van de uitgaven in het kader van het leefloon en van tussenkomsten als steunverlenend centrum.
- Financiële opbrengsten
- Overboekingen

OP WEG NAAR 2016

Inclusieve crèche
ONE-consultatieruimte
Project studentenjob
Workshops fotografie en schrijven
Opleiding duurzame grootkeuken
Verhuis van de hoofdzetel

2016

Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie
Uitwerken van een dagzorgcentrum
Generatieoverschrijdende projecten
Participatieraad
Innoviris-project
Groenteteelt

TOT BESLUIT

Ook in 2016 zal het OCMW zijn sociale actie verder ontwikkelen in functie van het voor de legislatuur bepaalde gemeentelijke beleid. De overdracht van bevoegdheden ligt ons eveneens na aan het hart. Inzonderheid wat betreft werkgelegenheid en sociale activering.

Het uitrollen van de geïndividualiseerde projecten voor maatschappelijke integratie (GPMI) voor alle OCMW-gebruikers vormt een enorme uitdaging. Het is onze bedoeling dit uit te bouwen tot een heus instrument voor sociale begeleiding en het aanbod diensten uit te breiden zodat iedere gebruiker een project kan definiëren dat hem ligt. Er worden ook workshops opgezet om jongeren te helpen bij het zoeken naar een studentenjob, de Cel Opleidingen blijft groeien, de opvolging van werknemers met een arbeidsovereenkomst in het kader van artikel 60 wordt nog geïntensifieerd en we verruimen het aanbod workshops rond sociale activering, evenals de partnerschappen met de socioculturele actoren. We zullen ook verder een coherent en continu beleid uitrollen ten aanzien van de verschillende diensten opdat elke gebruiker een geïntegreerd parcours naar werk kan volgen.

Het OCMW zal verder bijzondere aandacht blijven besteden aan de ontwikkeling van een rist diensten die het thuisbehoud moeten ondersteunen: er wordt daarbij werk gemaakt van een betere coördinatie tussen de bestaande diensten en de oprichting van een dageentrum voor senioren.

Wat betreft het op het jonge kind gerichte beleid opent begin 2016 een ONE-consultatieruimte de deuren in onze lokalen en ook in het project met betrekking tot een inclusieve crèche worden verdere stappen gezet. De coördinatie van de diensten gericht op de bestrijding van kinderarmoede staat eveneens op het programma via de sociale en culturele coördinatie.

De werking van de diensten wordt daarbij efficiënter dankzij het implementeren van het aspect kwaliteit en van interne controle-instrumenten die erop moeten toezien dat de beleidsmatige en operationele doelstellingen worden gehaald.

Net als in deze retrospectieve zullen we niet nalaten de burgers te informeren over de verschillende door het OCMW gevoerde acties.

Raymond Geysenbergh
OCMW - Secretaris

Jean-François Culot
OCMW - Voorzitter

EEN PUBLICATIE VAN

OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM

de Selliers de Moranvilleaan 91, 1082 Sint-Agatha-Berchem

02/ 482 13 16

info@cpas-ocmwberchem.brussels

cpasberchem.brussels

Colofon

Verantwoordelijke uitgever: Jean-François Culot, OCMW-Voorzitter

Redactie, foto's en lay-out: OCMW Sint-Agatha-Berchem

Vertaling: Erik Springael

Druk: Manufast

